

39

2020.45.hét

Szerda 385-395

7. §.

A BŰNBEESÉS

385 Isten végtelenül jó, és minden műve jó. Azonban senki nem kerül el a szenvedés, a természetes bajok -- melyek, úgy tűnik, a teremtmény korlátaival együtt adottak -- megtapasztalását, s mindenekelőtt senki nem kerülheti ki az erkölcsi rossz problémáját. Honnan származik a rossz? "Kerestem a rossz eredetét, de nem találtam megoldást" -- mondja Szent Ágoston, [\[258\]](#) és fájdalmas keresése csak az élő Istenhez való megtérésében talált választ. Mert "a gonoszság (...) misztériuma" (2Tesz 2,7) csak "a hit misztériumának" fényében válik láthatóvá. [\[259\]](#) Az isteni szeretet Krisztusban történt kinyilatkoztatása egyszerre mutatja meg a bűn nagyságát és a kegyelem túlaradását. [\[260\]](#) Ha föl tesszük tehát a kérdést, hogy honnan ered a rossz, hitünk tekintet Arra kell irányítanunk, aki egyedüli legyőzője a rossznak. [\[261\]](#)

I. Ahol eláradt a bűn, ott túlaradt a kegyelem

A BŰN VALÓSÁGA

386 A bűn jelen van az ember történelmében: hiába kísérelnénk meg tudatlanba venni vagy más nevekkel illetni e sötét valóságot. Ahhoz, hogy valaki megérthesse a bűn mibenlétét, elsősorban el kell ismernie az embert Istenhez fűző mély köteléket, mert e kapcsolaton kívül a bűn rosszasága a maga lényegében -- mint Isten elutasítása vagy szembehelyezkedés vele -- nem fedezhető fel, de továbbra is megterheli az ember életét és történelmét.

387 A bűn, s főként az áteredő bűn valóságát csak az isteni kinyilatkoztatás világítja meg. Azon megismerés nélkül, melyet Isten ad nekünk, a bűnt nem lehet világosan fölismerni, és megjelenik a kísértés, hogy a bűnt úgy értelmezzük, mint fejlődési rendellenességet, pszichikai gyöngeséget, mint tévedést vagy egy helytelen társadalmi szerkezet kikerülhetetlen következményét stb. Csak Isten emberre vonatkozó tervének ismeretében értjük meg, hogy a bűn visszaélés azzal a szabadsággal, melyet Isten a teremtett személyeknek ajándékoz azért, hogy szeretni tudják őt és egymást.

AZ ÁTEREDŐ BŰN -- LÉNYEGES HITIGAZSÁG

388 A kinyilatkoztatás előrehaladtával egyre világosabbá lett a bűn valósága is. Jóllehet Isten ószövetségi népe a Teremtés könyvében a bűnbeesésről elbeszélte történet fényében eljutott az emberi lét fájaldalmáig, de e történet végső jelentését nem tudta megérteni; e jelentés csak Jézus Krisztus halálának és föltámadásának fényében tárult föl. [262] Az embernek meg kellett ismernie Krisztust mint a kegyelem forrását, hogy megismerhesse Ádámot mint a bűn forrását. A Szentlélek, akit a föltámadott Krisztus küld nekünk, azért jött, hogy "meggyőzze a világot a bűnről" (Jn 16,8) azáltal, hogy kinyilatkoztatja, ki az, aki megvált a bűntől.

389 Az áteredő bűnről szóló tanítás, hogy úgy mondjuk, "visszája" ennek az örömhírnék: Jézus minden ember Üdvözítője, mindenki rászorul az üdvösségre, és az üdvösség Krisztus jóvoltából mindenkinek följánlott valóság. Az Egyház, mely birtokában van Krisztus gondolatainak, [263] világosan tudja, hogy az áteredő bűnről adott kinyilatkoztatáshoz nem lehet hozzányúlni anélkül, hogy Krisztus misztériuma ne sérülne.

A BŰNBEESÉS ELBESZÉLÉSÉNEK OLVASÁSÁHOZ

390 A bűnbeesés története (Ter 3) képes beszédet használ, de egy őseseményt ír le, mely az ember történelmének kezdetén játszódott le. [264] A kinyilatkoztatás megadja nekünk a hitbeli bizonyosságot, hogy az emberiség egész történelmére rányomja bélyegét az áteredő bűn, melyet őszüleink szabad akarattal követtek el. [265]

II. Az angyalok bukása

391 Őszüleink engedetlen döntése mögött egy istenellenes, kísértő hang áll, [266] mely irigységből taszította őket a halálba. [267] A Szentírás és az Egyház hagyománya ebben a lényben egy bukott angyalt lát, akit Sátánnak vagy ördögnek nevez. [268] Az Egyház tanítja, hogy kezdetben Istentől teremtett jó angyal volt. "Az ördögöket és a többi démont Isten természetük szerint jónak teremtette, de önmaguktól rosszak lettek." [269]

392 A Szentírás beszél ezeknek az angyaloknak a bűnéről. [270] Ez a "bukás" ezeknek a szellemi teremtményeknek a szabad választásában áll, mely radikálisan és visszavonhatatlanul elutasította Istent és az ő országát. E lázadás visszhangját halljuk a kísértő őszüleinknek mondott szavaiban: "Olyanok lesztek, mint az Isten" (Ter 3,5). "Az ördög kezdettől fogva vétkezik" (1Jn 3,8), "hazug és hazugság atyja" (Jn 8,44).

393 Az angyalok választásának visszavonhatatlansága, és nem a végtelen isteni irgalmasság hiánya az oka annak, hogy bűnüket nem lehet megbocsátani. "Bukásuk után ugyanis számukra nincs bűnbánat, amint az emberek számára sincs a halál után." [271]

394 A Szentírás bizonyítja annak ártó befolyását, akit Jézus "kezdetől fogva gyilkosnak nevez" (Jn 8,44), s aki még azt is megkísérelte, hogy Jézust eltérítse Atyjától kapott küldetésétől. [\[272\]](#) "Az Isten Fia azért jelent meg, hogy az Ördög műveit lerombolja" (1Jn 3,8). Ezen művek legsúlyosabbja a következmények miatt a hazug félrevezetés volt, mely az embert rávette, hogy ne engedelmeskedjék Istennek.

395 A Sátán hatalma azonban nem végtelen. Nem egyéb ő, mint teremtmény; hatalmas, mert tiszta szellem, de mindig teremtmény: Isten országának épülését nem tudja megakadályozni. Jóllehet a Sátán gyűlöletből tevékenykedik a világban Isten és az Ő Jézus Krisztusban lévő országa ellen, s bár tevékenysége súlyos, közvetlenül szellemi, közvetve fizikai természetű károkat okoz minden embernek és társadalomnak, e tevékenységet az isteni gondviselés engedi meg, mely az ember és a világ történelmét erősen és szelíden kormányozza. Nagy misztérium, hogy Isten megengedi az Ördög tevékenykedését, de "tudjuk, hogy az istenszeretőknek minden a javukra válik" (Róm 8,28).